

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.418/2024/5/I.

A felperes:

felperes, felperes címe

A felperes képviselője:

Bíró és Társa Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe¹, ügyintéző: dr. Bíró Tamás ügyvéd

Az alperes:

alperes, alperes címe

Az alperes képviselője:

Németh és Palatics Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe², ügyintéző: dr. Palatics Edit ügyvéd

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 34.P.20.849/2024/14.

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes 15. sorszám alatt

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és arra is kötelezi az alperest, hogy az elsőfokú bíróság által meghatározott módon a helyreigazító közleményben azt is tegye közzé, miszerint:

„Valótlanul állítottuk, hogy a pisztolyoknál a mai napig van alkatrészhiba, amely a nemzet1 gyárhoz kötődik, mert a nemzet2 által szerelt verziókban ugyanez nincs.

Valótlanul állítottuk, hogy egy rendőrségi beszámoló szerint lövészet közben egy termék gépkarabély darabjaira esett szét.”

Az elsőfokú bíróság ítéletének keresetet elutasító részét ezt meghaladóan helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a cég1 (alperes címe) részére 294.200 (kétszázkilencvennégyezer-kétszáz) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest és a cég1-t (alperes címe), hogy fizessenek meg az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül személyenként 42.000 – 42.000 (negyvenkétezer - negyvenkétezer) forint együttes kereseti- és fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlája javára.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest 15 napon belül a portál honlapon az eredeti cikk megjelenéséhez hasonló módon önálló közleményként és legalább 24 óráig elérhetően, valamint az eredeti cikkben, a cikk címe felett, annak elérhetőségéig tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt: „Helyreigazítás. A 2024. február 16. napján az »cikk címe« címmel megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a valódi termékgyártás az eredeti tervek szerint sosem kezdődött meg, valamint, hogy a nemzet1 és a nemzet2 fél közötti feloldhatatlan ellentét miatt körülbelül két éve leállt az alkatrészek szállítása a nemzet2 gyárból, illetve kölcsönös pereskedés is indult.”

A felperes keresetét ezt meghaladóan elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperes kiadója, a cég1 részére 15 napon belül 457.889 forint perköltséget.

Kötelezte a felperest, hogy a végzés jogerőre emelkedését követő 60 napon belül fizessen meg 32.000 forint meg nem fizetett illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára.

Kötelezi a bíróság az alperes kiadóját, a cégl-t, hogy a végzés jogerőre emelkedését követő 60 napon belül fizessen meg 4.000 forint meg nem fizetett illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára.

Ítéletében hivatkozott az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésére; a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 6. § (1), (2) bekezdéseire, 10. §-ára, 12. § (1), (2) bekezdéseire; a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (1), (2) bekezdéseire, 496. § (1) bekezdésére, a PK 12. számú állásfoglalásra, valamint a 13/2014. (IV. 8.) AB határozatban és a 7/2014. (III.7.) AB határozatban foglaltakra.

Az alperesnek tanúl tanú tanúvallomása bizonyítékként felajánlásával kapcsolatosan azt fejtette ki, hogy a forrásvédelmi okból meghallgatott szerző és az informátorai közötti bizalmi viszony fenntartása érdekében nem volt elvárható a források kilétének felfedése. A tanú vallomásával kapcsolatban figyelembe vette, hogy a tanú a témában szakértelemmel rendelkezett, és a vallomása logikus, érthető és ellentmondásmentes volt.

Az (1) helyreigazítási kérelem kapcsán azt fejtette ki, hogy a közlés mindkét eleme tényállítás.

Mind tanú2, mind tanú1 beszámolt arról, hogy a nemzet1-ben összeszerelt termék5 termék2 gépkarabélyok komoly hibában szenvednek. Erre tekintettel a helyreigazítási igényt alaptalannak minősítette.

A (2) helyreigazítási kérelemmel kapcsolatban azt fejtette ki, hogy az alperes által bemutatott előzményi sajtóhírek alapján nem volt okszerűtlen következtetés a szakképzett munkaerő és a megfelelő gyártási minőség hiányára vonatkozó következtetés. Ezen túlmenően tanú1 forrásai is megerősítették a következtetés alapjául szolgáló tényeket. Az elsőfokú bíróság ezért alaptalannak ítélte ezen helyreigazítási kérelmet is, mert az alperes igazolta azokat a valós ténybeli alapokat, amelyekből okszerű következtetésként vonta le a sérelmezett megállapítást.

A (3) helyreigazítási kérelemmel kapcsolatosan megítélése szerint az alperes alappal hivatkozott a felperes keresetösségi jogának a hiányára, ezért ebben a részben is alaptalannak ítélte a keresetet.

Az elsőfokú bíróság a (4) helyreigazítási kérelemmel kapcsolatosan a két kijelentést külön vizsgálta. Az első kijelentés (a valódi termék-gyártás az eredeti tervek szerint sosem kezdődött meg) tényállítás, melynek valóságtartalmát álláspontja szerint az alperes nem tudta bizonyítani. A kijelentés második sérelmezett részének (a kiválasztott vállalatok nem tudták a nemzet2 partner számára is megfelelő minőséget hozni) valóságtartalma álláspontja szerint már a felperes által igényelt helyreigazító közlemény második részéből is következik, mert más kontextusba helyezve ugyan, de maga a felperes is megerősítette, hogy a törekvés ellenére még nem sikerült olyan szerződéseket kötni, ami alapján nemzet1 beszállítók is részt vennének az alkatrészgyártásban.

Az (5) helyreigazítási kérelemmel kapcsolatosan azt állapította meg, hogy mindhárom közlésrész tényállítás, melyek valóságát az alperes nem tudta bizonyítani, ezért a felperes helyreigazítási igénye alapos volt.

A (6) helyreigazítási kérelemben foglaltakat véleménynyilvánításnak minősítette, mert az, hogy egy gyártósor programozása nehezen vagy könnyen halad értékelés kérdése. Az alperes megfelelően igazolta a következtetése ténybeli alapját a korábbi sajtóközleményben írtakkal, ezért a kérelmet teljes egészében alaptalannak minősítette.

A (7) helyreigazítási kérelemmel kapcsolatosan az alperes a valóság bizonyításának tanúk vallomásával eleget tett. tanú2 tanú beszámolt róla, hogy a településen gyártott/összeszerelt fegyverek hibásak voltak. Ez nem csak személyes tapasztalata volt, hanem számos kollégája

is hasonló véleményen volt, ugyanakkor olyat nem ismer, aki használja a fegyvertípust, de elégedett lenne a hazai összeszerelésű darabokkal. tanú1 tanú forrásai ugyanezt erősítették meg.

A (8) helyreigazítási kérelemmel kapcsolatosan mindkét tanú egyezően számolt be arról, hogy több forrásból is tudomással bírnak arról az esetről, hogy a készenléti rendőrség egyik vidéki gyakorlatán, lövészet közben egy termék5 típusú pisztoly szétesett. Erre tekintettel a közlés valóságát bizonyítottnak tekintette, az pedig lényegtelen tévedés, hogy a felperes által összeszerelt gépkarabély, avagy pisztoly esett szét. A helyreigazítási igény ezért nem megalapozott volt.

A (9) helyreigazítási kérelemmel kapcsolatosan álláspontja szerint az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy az értékítélet tartalmaz, melynek valós ténybeli alapját a perben meghallgatott tanúk vallomása alátámasztotta. tanú2 beszámolt róla, hogy maga is számos jelentésben megfogalmazta a gépkarabéllyal kapcsolatos problémákat a felettesei számára, és arról is tudomása volt arról, miszerint ezek más katonai vezetők előtt is ismertek voltak. Ezt erősítette meg tanú1 is azzal, hogy forrásai szintén ismerték a problémákat, amelyek orvoslás nélkül maradtak. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a sérelmezett kijelentés valós ténybeli alappal rendelkező véleménynyilvánítás, és a kérelem ebben a részben alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 83. § (2) bekezdése, 102. § (1) bekezdése, 499. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alperes által szerkesztett lapot kiadó társaság javára kötelezte a felperest a perköltség megfizetésére, míg a felperes és a kiadó köteles viselni a kereseti illetéket a pernyertesség-pervesztesség arányában.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és alperes kötelezését, hogy 15 napon belül, a portál honlapon, az eredeti cikk megjelenéséhez hasonló módon, önálló közleményként és legalább 24 óráig elérhetően, valamint az eredeti cikkben, a cikk címe felett, annak elérhetőségéig a következő helyreigazító közlemény közzétételére kötelezését

„Helyreigazítás:

A 2024. február 16-án közzétett »cikk címe« című cikkünk címében valótlanul állítottuk, hogy minőségi hibáik miatt szóba került ezen fegyverek kivonása.

Valótlanul állítottuk, hogy a fegyvereket gyártó cég3 települési telephelyén nem sikerült a megfelelő gyártási minőséget elérni, a szakképzett munkaerő hiányzott.

Valótlanul állítottuk továbbá, hogy a valódi termék-gyártás az eredeti tervek szerint sosem kezdődött meg, mert a „kiválasztott” vállalatok nem tudták a nemzet2 partner számára is megfelelőminőséget hozni.

Valótlanul állítottuk azt is, hogy a nemzet1 és a nemzet2 fél közötti feloldhatatlan ellentét miatt két éve leállt az alkatrészek szállítása a nemzet2 gyárból, illetve kölcsönös pereskedés is indult.

Valótlanul állítottuk ezen felül, hogy a gyártósorok programozása nehezen haladt a nemzet1 fél miatt, amely olyan gépeket vett, amelyekkel a szoftverek nem voltak kompatibilisek

Valótlanul állítottuk azt is, hogy a pisztolyoknál a mai napig van alkatrészhiba, amely a nemzet1 gyárhoz kötődik, mert a nemzet2 által szerelt verziókban ugyanis ugyanez nincs.

Valótlanul állítottuk azt is, hogy egy rendőrségi beszámoló szerint lövészet közben egy termék gépkarabély darabjaira esett szét.

Valótlanul állítottuk végül, hogy a cikkben említett fegyverekkel kapcsolatos problémák az állami szervnél széles körben ismertek, mégsem igazán történik semmi.”

Kérte az alperesnek az első- és másodfokú költségeinek megfizetésére kötelezését.

A tanúvallomásokkal kapcsolatban előadta, hogy tanú2 tanú a felperes által gyártott fegyverekből csak kb. 80-120 darabról rendelkezett személyes észleléssel, míg tanú1 tanú egyetlen általa előadott tényállítása sem személyes észlelésen alapul, valamennyit forrásai tudatták vele. Az elsőfokú bíróság – álláspontja szerint – a hallomáson alapuló tényállításokat alaptalanul fogadta el bizonyítékként. Kifejtette, hogy a tanúk rendelkezésre állítása és a sajtóközlemény bizonyításának mikéntje a sajtószerv felelőssége, amely alól nem bújhat ki a forrásvédelemre hivatkozva. Ha a forrás védelme miatt a kérelemben előadottak valósága nem cáfolható meg nyomban, akkor a sajtószervnek a kérelemben foglalt helyreigazítást közzé kell tennie és ennek elmaradásáért a felelős. Az (1) közléssel kapcsolatosan arra mutatott rá, hogy tanú2 által személyesen tapasztalt 80-120 gépkarabély hibája nem tekinthető a felperesnél gyártott fegyverek (gépkarabélyok, géppisztolyok, pisztolyok; összesen több tízezer fegyver) általános hibájának.

Az alperes arra nézve nem ajánlott fel bizonyítást, hogy a fegyverek kivonása is szóba került.

Álláspontja szerint az alperesnek azt kellett volna bizonyítani, hogy a hadvezetés szerveinél történtek lépések vagy legalább előkészületek a fegyverek kivonására. Ha azonban, ahogy a tanú2 tanú nyilatkozott, nem történik az ügyben semmi, akkor nem lehet szó a fegyverek kivonásáról, ami az egymással oksági kapcsolatban lévő teljes állítás valótlanságát eredményezi.

A (2) közlés tekintetében azt fejtette ki, hogy a megfelelő gyártási minőség megléte vagy hiánya nem szubjektív elem és nem is értékítélet. Az általa gyártott fegyverek mindegyike a licenc-tulajdonos által előírt minőségellenőrzésen esett át és azon megfelelt, ebből következően az nem állítható alappal, hogy általánosságban ne sikerült volna megfelelő gyártási minőséget elérni. Ezt még tanú2 tanú közvetlen észlelése sem támaszthatta alá, mert csak csekély számú, 80-120 darab fegyverrel kapcsolatos ismerete volt, holott a felperes évente 10-20 ezer darab fegyvert gyártott. Álláspontja szerint az alperes által hivatkozott sajtóközlemények a szakképzett munkaerő hiányáról szóló alperesi állítás bizonyítására nem voltak alkalmasak, mert az azokban foglaltak csak egy korábbi időszakra vonatkoztak 2019 februárjában releváns. A sérelmezett sajtóközlemény megfogalmazása azonban nem egy adott időpontra fókuszált, hanem úgy tűnik mintha mostanáig állna fenn ez az állapot, az azonban nem igaz.

A (4) vitatott közlés második része tekintetében a felperes úgy nyilatkozott, hogy az elsőfokú bíróság téves következtetést tett. Megítélése szerint az alperesnek azt kellett volna bizonyítani, hogy

miben áll a nemzet2 partner által elvárt minőség, és ezt mennyiben nem érték el a felperes „kiválasztott” beszállítói. Az alperes a fentieket semmiben sem bizonyította, ezért a (4) számú sérelmezett állítás második fele vonatkozásában is helyt kellett volna adni a helyreigazítási kérelemnek.

A (6) közlés esetében a felperes azt adta elő, hogy az elsőfokú bíróság véleménynyilvánításra vonatkozó következtetése megalapozatlan, de ténybeli alapjai bizonyosan hiányoznak. Az

alperes által az érdemi ellenkérelemben hivatkozott sajtóközlemények ugyanis semmit nem tartalmaztak a gyártósorok programozásáról.

A (7) közlés vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a közlés az általa gyártott pisztolyok alkatrész hibájára vonatkozott, ezért az alperesnek ezen hibák fennállását kellett volna bizonyítani, ilyen bizonyítékot azonban nem terjesztett elő, ezért a keresetének e pont tekintetében is helyt kellett volna adni.

A (8) közlés esetében az elsőfokú bíróság a két tanú egybehangzó vallomására alapítva utasította el a keresetet, holott ez a felperes szerint téves megállapítás volt, mert tanú2 egyáltalán nem beszélt vallomása során az esetről, tanú1 tanú csak áttételes információkkal rendelkezett úgy, hogy még a saját forrása is csak hallomásból tudott az állítólagos történésekről.

A (9) közlés esetében az ítéleti megállapítást a felperes megalapozatlannak minősítette. A perben csak tanú2 számolt be egyetlen típus viszonylag szűk, 80-120 darabos szériájának problémájáról. Minden más tanúvallomás csak áttételes, melynek elfogadhatatlanságával kapcsolatos érveit felperes a 4.1 pontban részletesen kifejtette. Álláspontja szerint az alperes ezen bizonyítékai a problémák széles körű voltát nem támasztják alá. Megjegyezte, hogy a közlés második része („mégsem igazán történik semmi”) önmagában kizárja a cikk azon állítását, mely szerint a problémák miatt szóba került a felperesnél gyártott fegyverek hadrendből való kivonása.

[3] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben marasztalását.

Előadta, a tanúbizonyítással kapcsolatos alperesi érveléssel kapcsolatban, hogy a Pp. nem korlátozza és nem zárja ki a bizonyítékok közül azokat az információkat, amelyek nem a tanú közvetlen észlelésén alapulnak. A Pp. a bizonyítékok közül csak a jogsértő bizonyítékokat zárja ki, de a perben azonban ilyen nem merült fel, ezért a felajánlott bizonyítás eredményeként rendelkezésre álló tanúvallomások a per eldöntése során teljességgel figyelembe vehetők voltak.

Az (1) közléssel kapcsolatban azon az állásponton volt, hogy az elsőfokú ítélet jogszerűen értékelte a tanúvallomásokat és ezek alapján jogszerűen állapította meg, hogy az alperesi közlés megfelel a valóságnak.

A (2) közlés tekintetében kifejtette, hogy a sérelmes közlés teljes kontextusában értelmezendő és valós ténybeli alapjai vannak, és az elsőfokú ítélet jogszerűen állapította meg, hogy a közlés tényekből levont okszerű következtetés.

A (4) közlés esetében, vagyis „a kiválasztott vállalatok nem tudták a nemzet2 partner számára is megfelelő minőséget hozni” közlés kapcsán előadta, hogy a felperesi előadással szemben igazolta a beszállítók létét. A keresetlevélben valóságként közzétenni kért szövegből okszerűen következik, hogy a korábbi vállalatok nem tudták a nemzet2 partner számára is megfelelő minőséget hozni, különben miért nincs kiépült hazai beszállítói kör. A (6) közléssel kapcsolatban előadta, hogy a ténybeli alapul szolgáló körülményeket előadta és ezekre tekintettel az elsőfokú bíróság jogszerűen utasította a felperes keresetét ebben a körben.

Az alperes a (7), (8), (9) közlések esetében azt fejtette ki, hogy ezek valóságát tanúvallomással megfelelően bizonyította.

[4] A felperes fellebbezése részben alapos.

[5] A másodfokú bíróság az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, illetve ilyenre a felek sem hivatkoztak, ezért a Pp. 383. § (1) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött.

[6] A másodfokú bíróság a fellebbező felperes kérelmére a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyalást tartott és a fellebbezést tárgyaláson bírálta el.

[7] A felperes által sérelmezett alperesi írás egy történeti típusú vázlat, mely a nemzet2 licenccel megkezdett nemzet1-i fegyvergyártás folyamatait, eredményeit tekinti át. Az írás nem egy részletező, elemző típusú feldolgozása a történéseknek, hanem csak lényegesnek tartott momentumok felsorakoztatását végzi el.

Az elsőfokú bíróságnak ezen írás ilyen tartalmi egészének, egyes és összetartozó részeinek, adott esetben összefüggésszerű közléseinek közléseit kellett értékelni a PK 12. számú állásfoglalás alapján.

Helyesen indult ki az elsőfokú bíróság abból, hogy elsősorban a sérelmezett közlések tényállító, vagy véleménynyilvánító jellegét kellett értékelnie, megállapítania. Ehhez megfelelően alkalmazta a bizonyíthatósági teszt módszerét [Lingens kontra Ausztria; EJEB, (1986. július 8.), 42. bekezdés]. Mivel az alperes közléseit tanúbizonyítással is igazolni kívánta, azonban ennek megfelelő voltát a felperes vitatta és arra fellebbezésében is hivatkozott, abban kellett állást foglalni, hogy a bizonyítás ilyen módja a perbeli esetben lehetséges volt-e.

[8] A másodfokú bíróság nem osztotta a felperes fellebbezésbeli aggályait az alperesi tanúbizonyítással – tanúl szerzővel – kapcsolatosan.

Szükségszerű a forrásvédelem esetén, hogy a sérelmezett cikkben megfogalmazottak alapját közvetett módon közvetítse a szerző, mivel a forrásához fűződő bizalmi viszony [lásd: 165/2011. (XII. 20.) AB határozat, V.2.] miatt nem hivatkozhat a szerző közvetlenül a forrásául szolgáló személyre. Az alperes ilyen esetben nem mentesül a bizonyítási kötelezettsége alól, csak a forrásvédelem sajátossága miatt más módot kell találnia a sérelmezett közlések valóságának, illetőleg valóságalapjának igazolására. Az alperes a bizonyítást a szerző meghallgatásával, mint tanúbizonyítással kívánta elvégezni, tekintettel arra, hogy a tanú volt az a személy, aki a megszerzett információk eredetéről, tartalmáról, összefüggéseiről tudott nyilatkozatot tenni. Az elsőfokú bíróság ilyen körülmények között nem vethette el a felajánlott bizonyítást, azonban a tanúvallomásának tartalmát egészében és részleteiben vizsgálva kellett döntenie, hogy a bizonyítás ilyen módja elfogadható, eredményes vagy nem a perbeli esetben. Az elsőfokú bíróság a speciális körülményekre tekintettel már előre nem utasíthatta el a bizonyítási indítványt a felperes által hivatkozott okokból.

A speciális helyzet abból adódott, hogy egyrészt a fegyvergyártás témája, illetve a fegyverek állami használatba integrálásával és használatával kapcsolatos információk köztudomásúlag rendkívül érzékenyek, ezért alappal feltételezhető, hogy az ilyen információt szolgáltató

személyek okkal tarthatnak a velük szembeni következményektől, melytől az alperesi szerző jogosult volt védeni a forrásait a velük kialakított bizalmi viszonya révén.

Az elsőfokú bíróság az Smtv. 6. § (1) bekezdése forrásvédelemre, a Pp. 263. § (1) bekezdése szerinti szabad bizonyítás elvére, valamint a Pp. 279. § (1) bekezdésének a bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó szabályok alapján helyesen járt el tanú1 tanúvallomásának engedélyezése, rögzítése, valamint értékelésre alkalmasnak minősítése terén.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a tanú a körülményekhez képest és az adott téma által megkívánt mértékig megfelelő módon azonosította a forrásait, és tudomásszerzésének sajátosságairól nyilatkozatot tett, ami a szavahihetőségét mindenképpen erősítette.

[9] Az első sérelmezett közlés (1) tekintetében, mely szerint minőségi hibák miatt szóba került a fegyverek kivonása, az elsőfokú bíróság megfelelően foglalt állást.

tanú2 tanú vallomása alátámasztotta azt, hogy minőségi hibákkal terhes a gépkarabélyok gyártása – melyet az elsőfokú bíróság megfelelően hivatkozott ítéletében –, és ugyanezen tanú beszámolt arról is, hogy tudomása szerint megjelent egy cikk, amely a termék3 fegyverek vezérkari főnököknek való bemutatásáról szóltak, és ennek nyomán terjedt el következtetés arról, hogy ez utóbbi fegyvereket fogják rendszeresíteni az állami szervnél, amit egy belső szakmai pletykának minősített a tanú.

A tanúvallomás szóbeszéddel kapcsolatos ténybeli alapját erősítette az alperesnek a korabeli magazin 2021. augusztus 31. napján megjelent cikkére (11/A/7. számú irat), illetőleg ugyanezen lap 2023. március 21-i cikkére (11/A/11. irat) történt hivatkozása, mely írások arról számoltak be, hogy egy teljesen új nemzet1 lőfegyvercsalád hazai fejlesztése kezdődött meg.

tanú2 tanú úgy nyilatkozott, hogy a kérdéses gépkarabélyok 2020 novemberében jelentek meg, amelyek már nemzet1-ben kerültek gyártásra. A tanú 2019 januárjától 2024. áprilisáig teljesített egyetemi oktatói szolgálatot az egyetemen, ahol nyolc szemeszteren át tanított és az évfolyamok valamennyi lövészetgyakorlatát végig kísérte melyek során tapasztalta a hibákat. Az új nemzet1 fegyvercsalád megalkotásával kapcsolatos hírek is ezen tevékenységi idejére estek és a hivatkozott korábbi cikk kifejezetten arról tudósít, hogy hazai fegyverek kerülhetnek a honvédséghez és ezek bemutatója alkalmával az állami szerv vezetője is jelen volt.

Ilyen összefüggésben nem lehetett alapvetően tévesnek minősíteni tanú1 állami háttérintézményben tevékenykedett informátorától származó, a fegyverek kivonásának felmerültével kapcsolatos információját.

A bizonyítékok ilyen összefüggései alapján, a helyesen tényállításnak minősített kapcsolódó közlések nem voltak valótlank, ezért a helyreigazítást elutasító elsőfokú állásfoglalás alapos volt.

[10] A felperesi fellebbezésben előadottakkal kapcsolatosan a másodfokú bíróság arra tér ki, hogy tanú2 közvetlen tapasztalatai és egyéb ismeretei (telephely) az érintett fegyvertípus jelentős kontingensére vonatkozó kifejezetten általános hibájának voltak minősíthetők, mert azok rendszeresen, visszatérő jelleggel, mindenkor használatnál jelentkeztek, mely hibák olyan mérvűek voltak, hogy a szakemberek ezt írásos és szóbeli

formában is rögzítették, jelezték. Az elmondottak még ha csak egy fegyvertípusra is vonatkoznak bizonyosan nem növelik a bizalmat az adott gyártó egyéb fegyverei irányába.

A felperes logikai érvelését a másodfokú bíróság nem osztotta, alapvetően azért, mert a fegyverek kivonásának „szóba kerülése” nem olyan konkrétságú közlés, mely az átlagolvasó számára azt a szinte kizárólagos jelentéstartalmat hordozza, hogy a honvédelmi vezetés komolyan, döntéselőkészítő jelleggel foglalkozott az intézkedéssel. Az általános – konkrét alany nélküli – megfogalmazás sokkal inkább valamilyen szintű, tág értelmezési mezővel rendelkező „felvetést” jelent, mely felvetés tényszerűségére voltak a fent ismertetettek szerint adatok.

[11] A második (a települési telephelyen nem sikerült a megfelelő gyártási minőséget elérni, a szakképzett munkaerő hiányzott) közlés (2) tekintetében szintén helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság a kereset elutasításával.

Abban azonban egyetértett a másodfokú bíróság a felperessel, hogy a sérelmezett közlések tényállítások. Az adott mondat két felsorolásszerű közlés szembeállítását („de”) tartalmazza, melyben a kifogásolt két közlés egymás mellett, önálló jelentéssel bír, tartalmuk igazolható.

A gyártás minőségével kapcsolatosan következtetést lehet levonni személy1, a nemzet2 cég szövivőjének nyilatkozatából (11/A/13. számú irat), mely egyrészt tartalmazza azt, hogy a gyártás irányítását a nemzet2 cég vette át és annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a nemzet1-i gyártás ezzel ugyanolyan minőségű lesz, mint a nemzet2 üzemben. Ez a nyilatkozat mindenképpen okot ad arra a következtetésre, hogy a nemzet2 partner részéről nem az elvárt minőség jelent meg az együttműködés, illetőleg a gyártás során. Ehhez adott adalékot a már fent hivatkozott tanú2 gépkarabélyok problémáit taglaló nyilatkozata is. Ezek a bizonyítékok megfelelően igazolták, hogy léteztek minőségi problémák.

A munkaerő hiányával kapcsolatosan az alperes által hivatkozott és a felperes által nem cáfolt számadatokból lehetett következtetést levonni. A hírportál 2018. október 16-i (11/A/3. számú irat) és 2019. február 8-i (11/A/5. számú irat) cikkei szembe állítják az eredetileg ígért 200 fős munkaerőigényt a tényleges 47, 55, illetőleg 59 jelzett foglalkoztatotti számmal. A számadatok igazolták, hogy a röviden áttekintett történeti síkon volt létszámhiány.

[12] A felperes fellebbezésbeli előadásával kapcsolatosan a másodfokú bíróság megerősíti a fenti álláspontját tanú2 által elmondottakkal kapcsolatosan, melyek a fegyverek egy markáns csoportjára vonatkoztak; ez az ismeret is szolgálhatott a cikk megfelelő ténybeli alapjául.

A dolgozói létszám kérdése tekintetében a másodfokú bíróság elfogadhatónak ítélte az alperes ellenkérelmében foglalt érvelését, mely szerint az adott bekezdés egy rövid történeti áttekintés, mely a további szövegrésszel is kapcsolatban van, és egy ívet húz az eseményekben 2018-tól a vegyesvállalat alapításáig.

[13] A negyedikként sérelmezett közlés (4) fennmaradt és fellebbezéssel érintett része („mert a »kiválasztott« vállalatok nem tudták a nemzet2 partner számára is megfelelő minőséget hozni”) tekintetében elsősorban a másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy a helyreigazító szövegben a felperes által megfogalmazott módon a „mert” alárendelő kötőszó nem szerepel az eredeti szövegben, tehát kifejezetten a felperes teremtett a két (helyreigazított

és a jelen, fellebbezéssel érintett) cikkbeli közlés között nyelvtani és oksági kapcsolatot. E kapcsolat hiányában az eredeti kérelem belső összefüggésének hiányában eleve kétséges volt a kérelem és a fellebbezés eredményessége. Ehhez adódott az a felperesi – a fellebbezéssel már nem igényelt valóságközlésben foglalt – állítás, hogy a felperesnek nincsenek nemzet1 beszállítói.

Ezzel szemben a felperes jogelődjének vezérigazgatójával készült interjú (Kaliberinfo 2021. szeptember 22. napi cikke; 11/A/8. számú irat) tartalmazza azt az információt, hogy a felperesi cégnek voltak beszállítói, akik bizonyos alkatrészeket készítettek. Ezen tényhez hozzákapcsolva a nemzet2 partner szóvivőjének, személy1-nek a már hivatkozott válaszában megfogalmazottakat, továbbá a vegyesvállalat eredetileg tervebe nem vett létesítésének tényét, valós, ténybeli alappal rendelkező közlésnek lehetett minősíteni az alperes által megfogalmazottakat, melyre tekintettel helyreigazítás elrendelésének nem volt helye, ezért az elsőfokú bíróság megfelelően döntött.

[14] Nem volt osztható a felperes fellebbezésbeli álláspontja, mert a felperes által elvárt eredményes bizonyítás olyan konkrétságú igazolást várt el az alperestől, mely nem igazodott a sérelmezett közlés lényegesen általánosabb tartalmához.

[15] A hatodik kifogásolt közlés (6) szerint a gyártósorok programozása nehezen haladt a nemzet1 fél miatt, amely olyan gépeket vett, amelyekkel a szoftverek nem voltak kompatibilisek.

A másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú ítélet azon megállapítását, mely szerint a sérelmezett közlés értékelés és nem ténykérdés. A sérelmezett szövegrész a megvásárolt gépek és a meglévő szoftverek összeegyeztethetőségével kapcsolatos és ez a hangsúlyos az értelmezés szempontjából. A szoftverek és gépek kompatibilitása pedig bizonyítható körülmény, a sérelmezett közlés ezért tényállításnak minősül.

tanúl tanúvallomásában arról számolt be, hogy az egyik forrása, aki egy beszállító, arról szerzett tudomást, hogy ellentétek voltak a nemzet2 és nemzet1 partnerek között, hogy milyen fajta gépet kellene beszerezni az alkatrészgyártáshoz és ezt egy másik forrás is megerősítette.

A tanú nyilatkozata alapján arra lehetett következtetni, hogy két egymástól független forrás erősítette meg az értesülést, ami a szakmai szabályok alapján hitelesként figyelembe vehető. Ezt szintén kiegészíti személy1 válaszában tartalma, illetve a vegyesvállalat létrehozásának ténye.

Együtt értékelve a bizonyítékokat a másodfokú bíróság nem minősítette valótlan közlésnek az alperes által írtakat, ezért a felperesi keresetet e pont tekintetében sem tartotta alaposnak.

[16] A hetedik közlés (7) tekintetében tanúl egy állami alakulat fegyvermesterétől szerzett közvetett információt, és egy termék4 üzenetküldő rendszeren továbbított beszélgetés bemutatásával kívánta tovább erősíteni a leírtakat a tanú. Úgy nyilatkozott, hogy a pisztolyokkal kapcsolatban az ütőszeg problémája merült fel és az ütőszeg megállt. A szerző forrásának ismeretei egy állami fegyvermestertől származtak. Arról is beszámolt a tanú, hogy közvetlenül találkozott a fegyvermesterrel is, de akkor ez a személy még a hivatkozott problémáról nem tájékoztatta, az csak később az informátorának való elmondás alapján, tehát közvetve jutott el hozzá.

[17] A nyolcadik közlés (8) azt tartalmazta egy rendőrségi beszámoló szerint lövészet közben egy termék gépkarabély darabjaira esett szét.

A kifogásolt közlésből kiemelendő, hogy rendőrségi beszámoló szerinti megfogalmazás tulajdonképpen hitelesíteni igyekszik a hivatkozott eseményt, mert a megfogalmazásból az következtethető, hogy az adott fegyver hibája hiteles módon rögzítésre került. A tanúvallomás alapján azonban az derült ki, hogy a hivatkozott fegyver típusa nem gépkarabély, hanem pisztoly volt és a közölt ismeretet a szerző egy a települési gyárba bedolgozó forrástól szerezte, akinek ez közelebbről nem azonosított eredetű tudomása volt.

Helyesen hivatkozott ezzel a közléssel összefüggésben a felperes a fellebbezésében arra, hogy tanú2 tanú ilyen irányú ismeretről nem számolt be, tehát a két tanú egyezően nem nyilatkozhatott a sérelmezett közlésben kiemelt fegyver széteséséről.

[18] A bizonyítékok alapján az mindenképpen szembetűnő volt, hogy tanú2 a gépkarabélyok hibáiról meglehetősen pontos képet adott, azonban a pisztolyok hibáiról nem voltak ismeretei, holott azokat is használta. A pisztolyok konkrét hibáiról pedig tanú1 úgy szerzett tudomást, hogy az informátora először azokról nem szólt. Ez a bizonyíték lényegesen kevésbé volt meggyőző, mint a tanú2 által megerősítettek. Ehhez társult az, hogy tanú1 a vallomástételekor tette azt a pontosítást, hogy a cikkben foglaltakkal ellentétben nem egy gépkarabély esett szét, hanem egy pisztoly. A pisztoly ilyen meghibásodását az írás a vázolt skálán az egészen súlyos eset kategóriába sorolhatónak vélte.

A pisztolyok hibájával kapcsolatos közlés azért is sajátos volt, mert az a sérelmezett írás megjelenésének idejéig fennálló problémáról tudósított, tehát folyamatosan fennálló és elhúzódó jellegű helyzetről tudósított, ezt kifejezetten alátámasztó elfogadható bizonyíték azonban nem volt.

[19] A másodfokú bíróság a hetedik és nyolcadik közléssel kapcsolatos bizonyítékokat a fent hivatkozott elemzés alapján nem minősítette a tényeket megfelelő mértékben igazoló erejűeknek, ezért e két pont esetében a helyreigazítás iránti kérelmet alaposnak minősítette és a helyreigazítást elrendelte.

[20] A kilencedikként kifogásolt közlés (9) tekintetében a másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú határozatban foglaltakat és annak indokait. A tanúvallomások elégséges igazolását adták annak, hogy volt olyan fegyvertípus, amellyel kapcsolatosan jelentős kifogások merültek fel, és annak ellenére, hogy ezeket a minőségi kifogásokat ezzel közvetlen kapcsolatba került személyek rendre jelezték feletteseiknek a meglévő problémák megszüntetése érdekében, hathatós intézkedések nem születtek.

[21] A fentebb kifejtettek alapján a másodfokú bíróság ez elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, mert az ebben a részben nem felelt meg az Smtv. 12. § (1) és (2) bekezdésben foglaltaknak.

[22] A fellebbezés eredményeként a felek pernyertesség és pervesztessége azonos arányú volt (50-50%), azonban a felek által igényelt perköltség összege között jelentős volt a különbség [Pp. 83. § (2) bekezdés].

[23] A felperes fellebbezése részben vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (2) bekezdése és a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján az alperes által szerkesztett hírportált üzemeltető jogi személy javára kötelezte a felperest az első- és másodfokú perköltség megfizetésére. A perköltség mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja és 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján számította, figyelembe véve az elsőfokú bíróság számításának alapját és a felek másodfokú eljárásban felszámított perköltségigényét.

Az elsőfokú eljárás során a felperesi perköltség 38.100 forintban, az alperesi igény 520.000 forintban volt figyelembe vehető, melyek 50%-a 19.050 és 260.000 forint, melyek különbözete 240.950 forint.

A másodfokú eljárásban a felperes perköltsége 19.050 forint [32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdés], az alperes költsége 120.000 forint (40.000 forint x 3 óra), melyek 50% 9.750 és 60.000 forint, ezek különbözete pedig 53.250 forint.

Ennek alapján az alperest 294.200 (240.950+53.250) forint együttes első- és másodfokú perköltség illeti.

[24] A másodfokú bíróság a felperest és az alperes által szerkesztett hírportált üzemeltető jogi személyt kötelezte a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése szerinti együttes kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére.

[25] Tájékoztatja a felperest és a cég1-t, hogy a fellebbezési illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pont].

Budapest, 2024. november 19.

Dr. Kisbán Tamás s. k.
a tanács elnöke – előadó bíró

Dr. Hercsik Zita s. k.
bíró

Dr. Rápolti Barbara s. k.
bíró